Fülöp-szigetek

Megalakult az új kormány

Manila (AFP, Reuter)
A 13 tagú kormányt *Salvador Laurel* alelnök vezeti, ő a külügyminiszteri tárca birtokosa is. Laurel — aki az ellenzék színeiben, Aquino vetélytársa volt a február elején tartott elnökválasztásokon — kedden, Aquino elnöki beiktatásakor kapta meg az alelnöki címet.

Az előző kormányból egyedül csak *Juan Ponce Enrile* hadügyminiszter őrizte meg posztját. Ő állt négy nappal ezelőtt a hadsereg „reformista tisztjeivel" együtt a Marcos elnököt megbuktató katonai zendülés élére.

A hadsereg vezérkari főnöke *Fidel Ramos* lett, aki korábban vezérkari főnökhelyettesként volt a katonai zendülés élén Enrile hadügyminiszter jobb keze.

Aquino asszony első megnyilatkozásában *általános politikai amnesztiát* helyezett kilátásba az Új Népi Hadsereg (NPA) radikális gerillaszervezet magát megadó tagjai számára. Ezen túlmenően tűzszünetet ajánlott fel az NPA tagjainak. (A szélsőbaloldali, korábban szorosan Kína-barát, ma már inkább anarchista elemekkel fellazult szervezet aktív létszámát mintegy 18 ezerre becsülik.)

Kijelentette, hogy nem fogja kérni Marcos exelnök kiadatását — aki jelenleg Honoluluban van — az Egyesült Államoktól, sőt, felajánlotta, hogy bármikor visszatérhet.

Az üzleti körökben is *kedvezően* fogadták a Fülöp-szigeteki hatalomváltást. A Fülöp-szigeteki pénzt, a pesót — több hónapon át tartó stagnálást követően — ismét magasan jegyezték a dollárhoz képest. Az országnak jelenleg *25 milliárd dolláros külföldi adóssága van*, a kivitel, valamint az ipari és mezőgazdasági termelés színvonala alacsony, az infláció pedig igen magas.

Corazon Aquino szerdán megalakította kormányát. Elnöki minőségben tartott első sajtókonferenciáján ismertette az új kabinet névsorát, és körvonalazta főbb politikai elképzeléseit. Ezúttal is megerősítette a választási kampány során többször hangoztatott álláspontját: kormányzata tiszteletben tartja az ország területén levő amerikai támaszpontokra vonatkozó szerződéseket.

Washington (MTI)
Az Egyesült Államok saját sikerének igyekszik feltüntetni a Fülöp-szigetek politikai válságának békés megoldását. Bár a kormányzat hivatalos nyilatkozata, amelyet *Shultz* külügyminiszter ismertetett, ezt nem fogalmazta így meg, számos magas beosztású kormánytisztviselő húzta alá, hogy a *Reagan elnök véleményében bekövetkezett változás kényszeríttette ki Marcos távozását.* Reagan a múlt hét végéig kitartott amellett, hogy Marcos maradjon a hatalmon, s csak a rendkívüli gyorsasággal fejlődő események kényszerítették ki a változást.

Paul Laxalt amerikai szenátor, aki korábban Reagan különmegbízottjaként tárgyalt Marcos elnökkel, elmondotta, hogy az utolsó napon lényegében ő közvetített Reagan és a Fülöp-szigetek elnöke között, és „magánemberként" tolmácsolta azt a véleményét, hogy *Marcosnak távoznia kell.* Mint az Aquino-kormány képviselőinek kedd esti az amerikai televíziós hálózatok számára adott nyilatkozataiból kiderült, a távozás tényleges lebonyolítását az Egyesült Államok manilai nagykövete intézte.

Kellemetlen vendég

Port-au-Prince (Reuter)
Haitiban kedden felvonták az ország hagyományos kék-vörös lobogóját a parlament épületére, és ezzel formálisan is véget ért a majd három évtizedes Duvalier-diktatúra. (Az elűzött diktátor apja, Francois Duvalier 1964-ben új, fekete-vörös zászlót vezetett be.)

Az ünnepélyes aktuson nem volt jelen Gerard Gourgue igazságügy-miniszter, tiltakozásul amiatt, hogy a kormány futni hagyta Albert Pierre-t, Duvalier rendőrségének és biztonsági szolgálatának főnökét. A kegyetlensége miatt hírhedt rendőrfőnök a diktátor bukása után a brazil nagykövetségre ment, és Braziliától politikai menedékjogot kapott.

Időközben egyre inkább ég a talaj a jelenleg Franciaországban tartózkodó Jean-Claude Duvalier lába alatt is. A volt diktátor Haitiből történt elmenekülése óta a francia Alpokban levő Talloiresben, a Hotel de L'Abbayeben lakik. A szállodatulajdonosnak azonban egyre kényelmetlenebbé válik a hírhedt vendég. Jean Tiffanat ezért jogi úton igyekszik eltávolítani szállodájából a „Baby Doc"-ot: a keresetet azzal nyújtotta be, hogy a volt diktátor jelenléte miatt csökken a forgalma. Duvalier eredetileg csak 8 napra kapott franciaországi tartózkodási engedélyt, de mivel egyetlen ország sem akarja befogadni, egyelőre marad az alpesi pihenőhelyen.

Lázongások Egyiptomban

Kairó (MTI)
Lázongások robbantak ki szerdán Egyiptomban. A hadügyminisztérium alárendeltségébe tartozó katonai alakulatok a főváros több pontján megütköztek a belügyminisztérium hatáskörébe vont biztonsági rendőrség több ezer zendülőjével, és a pártjukra kelt, iszlám jelszavakat hangoztató, társadalmi egyenlőséget követelő fiatalokkal. Egyes jelentések szerint a mozgalom átterjedt a felső-egyiptomi Aszjutra is, arra a városra, ahol Szadat meggyilkolása után kormányellenes felkelés bontakozott ki. Most is hallatszottak kormányellenes hangok.

Kairóban a kormányzat kijárási tilalmat rendelt el visszavonásig terjedő hatállyal. Hoszni Mubarak elnökletével összeült a kormány, hogy megvizsgálja a helyzetet.

A lázongás a gizai piramisok környékén, egy rendőrtáborban kezdődött, de hamarosan tovaterjedt a repülőtér vidékére, a túlnyomó részt nyugati diplomaták lakta kertvárosra, és Kelet-Kairóra, ahol a citadella áll. Incidensek voltak a Nílus Zamalek-szigetén és más városnegyedekben is.

A gizai rendőrlázadás megfékezésére a reggeli órákban riadóztatták a katonai alakulatokat. Ez azután történt, hogy a fekete egyenruhás biztonságiak üzleteket, autókat, autóbuszokat és szállodákat gyújtottak fel a piramisok felé vezető főútvonalon. Két luxusszálló majdnem egészen kiégett. Négy órán át szünetelt Kairó légiforgalma. Az egyiptomi látogatáson tartózkodó dán királyi pár megszakította programját és a nap folyamán hazautazott. A kijárási tilalom miatt késve indulhatott csak el Kairóból Andreasz Papandreu görög kormányfő.

A kairói magyar kolónia tagjai valamennyien épségben vannak.

*

A biztonsági rendőrségnek, mintegy 120 ezer embere van. Feladatuk főleg kormányépületek, központi hivatalok, külföldi missziók őrzése. Sorozással kerülnek ebbe a haderőnembe. A rendőröket a nap folyamán lefegyverezték, ahol tudták. Közülük a becslések szerint 8 ezer vehetett részt a lázongásokban. Az állami MENA hírügynökség annak tulajdonította az eseményeket, hogy rémhír terjedt el köztük, amely szerint egy évvel tovább kell szolgálniuk, és hogy nem kapnak zsoldkiegészítést. A rombolások mértéke és a megmozdulás összehangolt volta azonban azt sugallja, hogy a rendőrzendülés nem választható el az egyiptomi társadalmi feszültségektől és az iszlám csoportosulásoktól

Irak újabb területre terjeszti ki a háborút

Bászra, Kuvait (Reuter)
Iraki hadihajók a tenger felől teljesen lezárták a Satt-el-Arab határfolyó iraki oldalán harcoló iráni csapatok utánpótlását.

A Satt-el-Arab folyó melletti főhadiszállásán tartott sajtóértekezletén a tengernagy beszámolt arról is, hogy az iráni támadás megindulása óta több mint húsz iráni haditengerészeti egységet süllyesztettek el az öbölben és lelőttek három F—5-ös iráni harci gépet. A tengernagy elmondta, hogy a Satt-el-Arab pontonhídjait is lerombolták, és így az iráni utánpótlás csak kis hajókkal történhet. Az iraki forrás szerint a támadó 200-250 ezer főre becsült iráni erőket 40 százalékos veszteség érte

A front északi szakaszáról szólva a tengernagy cáfolta, hogy ott iráni támadás zajlott le. Iráni jelentések ezen a szakaszon több elhagyott iraki település elfoglalásáról számoltak be. Ugyanakkor Teherán semmit sem közölt arról, hogy a Fáo városnál levő erőket bekerítették volna.

Irak szerdán bejelentette, hogy kiterjeszti az Arab (Perzsa)-öböl térségében azt az övezetet, amelyen belül minden iráni hajómozgást Irak elleni fenyegetésnek tekint, s az övezetben tartózkodó iráni hadi-, vagy kereskedelmi hajókkal ennek megfelelően fog eljárni. A „kizárási övezet" a jövőben az iráni kikötők környékén túl a kuvaiti partvidéket is magában foglalja

Pártbizottsági ülés Mórahalmon

Az MSZMP Mórahalmi Városi Jogú Nagyközségi Bizottsága tegnap, szerdán ülést tartott. A testület megvitatta az 1985-ös gazdaságpolitikai feladatok végrehajtásáról szóló jelentést, és javaslatokat fogadott el az idei feladatokra.

A vitában felszólaltak: *Denus László*, az Asotthalmi Alkotmány Szakszövetkezet elnöke, *Borbás István*, a Zákányszéki Egyetértés Szakszövetkezet elnöke, *Ábrahám Vince*, a Ruzsai Népszabadság Tsz elnöke, *Murányi György* mórahalmi tanácselnök, *Zahorán János*, a ruzsai pártvezetőség titkára, *Farkas Ferenc*, a Mórahalmi Homokkultúra Szakszövetkezet tagja és *Szaniszló József*, a megyei pártbizottság tagja, aki egyúttal az MSZMP Csongrád Megyei Bizottságát is képviselte.

A békemozgalom terveiről

Tanácskozott az OBT elnöksége

Szerdán ülést tartott az Országos Béketanács elnöksége. Megtárgyalta az OBT és a magyar ENSZ Társaság, illetve az Unicef Magyar Nemzeti Bizottsága közötti együttműködés kérdéseit és bővítésének lehetőségeit a Nemzetközi Békeév során.

A testület tárgyalt a magyar békemozgalom tájékoztató tevékenységéről és békeévi kiadványainak tervéről. Az elnökség tagjai elismeréssel szóltak a békemozgalmi tájékoztatás tartalmi és formai gazdagodásáról és az eseményekre való gyors reagálásáról. Ennek egyik példájaként említették az új átfogó szovjet leszerelési javaslatokat tartalmazó magyar kiadvány megjelentetését. Az Országos Béketanács jelenleg kéthavi folyóiratot ad ki magyar nyelven, s kéthavonta angol nyelvű lapja is megjelenik. Márciustól német nyelvű folyóiratot is indítanak. Ugyancsak az OBT gondozza a béke és fejlődés témakörében napvilágot látó tudományos folyóiratot.

Az elnökség megvitatta az OBT munkabizottságainak idei terveit is. Megállapította, hogy a bizottságok fontos szerepet töltenek be a békemozgalomban résztvevők körének bővítésében. (MTI)

Pártnapról jelentjük

Megelőzés, rehabilitáció — ésszerű gazdálkodás

Juszt Lajos előadása Rókuson

Egészségügyi dolgozók töltötték meg a széksorokat tegnap, szerdán, Szegeden, a rókusi pártházban. A városi kórház-rendelőintézet párt-, állami s társadalmi vezetősége által rendezett pártnapon *Juszt Lajos* egészségügyi miniszterhelyettes ecsetelte hallgatóságának gazdasági helyzetünket és feladatainkat. Szólt a VI. ötéves terv végrehajtásának sikereiről és kudarcairól, ismertette a VII. ötéves terv előirányzatait, a teljesítés reális lehetőségeit. Természetesen alapos részletességgel tájékoztatta a pártnap résztvevőit az egészségügy eddigi fejlődéséről és a további célokról.

A VI. ötéves terv időszakában sikernek könyvelte el az egészségügyi ágazat, hogy az intézményekben *lényegében befejeződött a mennyiségi fejlesztés.* Az előző öt évben 800-zal gyarapodott az ágyak száma, kiépült a járóbeteg-ellátás. Olyan, évtizedes, nagy gondot sikerült enyhítenie az egészségügynek, mint a szívműtétek előtti hosszú várakozás, rövidült a távolság a dializisre szoruló betegek otthona és a segítséget nyújtó intézetek között. Lényegesen javult a progresszív betegellátás, de a még oly sok elégedetlenséget kiváltó műszerezettség is. Tény, hogy a magyar egészségügyben azóta általánossá vált néhány műszertípus, ugyanakkor megjelent egy-két, igen fejlett technikát képviselő berendezés is. Gond ugyanakkor, hogy a mindennap használatos műszerek zömének öregedési folyamatát nem sikerült megállítani. Feszültséget okozott az elmúlt időszakban az igen magas, különösen az aktív korosztályt érintő halálozási arány, noha mindezért nem vállalhatja a felelősséget csupán az egészségügy.

Az egészségügyi szolgálat társadalmi elismeréséről szólva elmondta a miniszterhelyettes: nem egyöntetű a lakosság véleménye az egészségügyiek munkájáról. A mosolytól a paraszolvenciáig, számtalan tényező alakíthatja még ezt a megítélést. Sok egyéb között az ésszerű munkaszervezés is, amellyel kiküszöbölhető a betegek várakoztatása.

A VII. ötéves terv szakmapolitikai céljait ismertetve, kiemelte az előadó: ezután nagyobb hangsúlyt kap az egészségügy munkájában *a megelőzés és a rehabilitáció.* A költségvetésből beruházásokra 29-30 milliárd forintot kap ebben az időszakban az ágazat (5-6 milliárddal többet, mint az előző öt évben). Visszafogottab mennyiségi fejlesztés mellett az anyagi eszközöket a szakmai program megvalósítására, gépek, műszerek vásárlására és a szociális ellátás fejlesztésére fordítják. Ötszázalékos bérnövekedést irányoztak elő, s a személyi érdekeltség megteremtésén is fáradozik a minisztérium. Juszt Lajos felhívta a résztvevők figyelmét arra, hogy az egészségügytől sem lehet idegen az ésszerű gazdálkodás: a társadalom anyagi teherbírása ugyanis véges. A meggondolt döntések nem zárják ki, hogy ezután is csak a beteg érdekét tarthatja szem előtt minden lelkiismeretes egészségügyi dolgozó.

Ch. Á.

Jubileumra készülnek

A Nógrádi Szénbányák Vállalat

Idén ünnepli fennállásának 125. évfordulóját a Nógrádi Szénbányák Vállalat. *Zsuffa Miklós* vezérigazgató szerdán Budapesten, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezetének székházában tájékoztatta a sajtó képviselőit azokról az eseményekről — tudományos konferenciákról, kiállításokról, kulturális- és sportrendezvényekről —, amelyekkel a nevezetes évfordulót emlékezetessé kívánják tenni. Elmondta, hogy a nagyüzemi méretű szénbányászkodás 1861-ben kezdődött Nógrádban a Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság megalakulásával. Fejlődése különösen a Hatvan—Salgótarján útvonal megépítése után gyorsult meg; ennek eredményeként alakulhatott ki az iparmedence kohászata, üveg- és tömegcikkipara. A nógrádi szénbányászkodás történetének legfényesebb lapjait a felszabadulás után írták. Az 1946. évi széncsaták győztesei évről évre több szenet küldtek a felszínre, amelynek mennyisége a hatvanas évek közepére elérte a 3,6 millió tonnát. Néhány év múlva azonban az energiaszerkezet racionalizálására irányuló törekvések nyomán a nógrádi szénbányászkodást visszafejlesztették. A gazdaságtalan, gyenge minőségű bányákat bezárták, a fennmaradó négy aknaüzem széntermelése évi egymillió tonnára csökkent. Kedvező változást a hetvenes-nyolcvanas évek fordulója hozott, amikor az országban újra értékelték a szénenergia népgazdasági jelentőségét. Ennek a fordulatnak köszönhető, hogy ma már a vállalat hat frontfejtéséből háromban teljesen automatizált berendezésekkel termelik ki a szenet.

Végső búcsú a lengyel bányászoktól

Végső búcsút vettek szerdán a vasasi fejtésomlás öt lengyel hősi halottjától a Mecseki Szénbányáknál dolgozó honfitársaik, a magyar bányászok, a vállalat, az Ipari Minisztérium, a Bányaipari Dolgozók Szakszervezete és Baranya megye képviselői. A pécsi központi temetőben rendezett gyászszertartáson *Jozef Cwikla, Ryszard Kurczak, Jan Kurzacz, Franciszek Strej és Stanislaw Ziaja* vájárok ravatalánál lengyel és magyar bányászok álltak díszőrséget A lengyel nemzeti himnusz hangjai után *Jerzy Zielinski*, a Lengyel Népköztársaság magyarországi nagykövete mondott búcsúbeszédet, a Mecsekben dolgozó lengyel bányászok nevében pedig műszaki vezetőjük, *Jerzy Gwiazda* vett végső búcsút a természet erőivel vívott küzdelemben elesett társaktól.

A bányászhimnusz hangjaival zárult gyászünnepséget követően útnak indították az öt lengyel vájár holttestét, hogy azok hazai földben kapjanak végső nyughelyet (MTI)